

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „СТОКОЗНАНИЕ“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “СТОКОВИ БОРСИ”;

ЗА СПЕЦ: „Стокознание и митническа дейност“; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 7;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1. ....
(гл. ас. д-р Антоанета Стоянова)

2. ....
(доц. д-р Теменуга Стойкова)

Ръководител катедра: .....
„Стокознание“ (доц. д-р Събка Пашова)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината „Стокови борси” дава теоретични познания на студентите относно видовете стокови борси, особеностите и управлението на тяхната дейност. Разглеждат се въпросите за механизма на борсовата търговия и видовете борсови операции. Студентите придобиват и практически умения за сключване на търговски договори, анализиране на сключени сделки, прилагане на механизми и осъществяване на борсова дейност.

Получените знания и умения по дисциплината ще дадат възможност за осъществяване на успешна организационно-управленска и предприемаческа дейност с различни стоки групи както на национални, така и на международни борси.

Разглеждането на посочените проблеми в дисциплината спомага за разширяване на знанията и формираните умения, получени при изучаването на дисциплини, свързани с управление на търговските операции, маркетинга, външната търговия, асортимента, качеството на стоките и неговия контрол.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
Тема 1. Същност и значение на стоковите борси		4		
1.1	Същност на стоковите борси. Историческо развитие на борсовата търговия. Характеристика на организираните пазари. Видове организирани пазари. Борсата като вид организиран пазар.		2	
1.2.	Значение, роля и особености на стоковите борси.			
Тема 2. Видове стокови борси		4		
2.1.	Международни стокови борси – същност, основни направления. Класификация и видове борси. Съвременни борсови пазари.		2	
2.2.	Национални особености на стоковите борси. Софийска стокова борса		2	
Тема 3. Функции на стоковите борси		2	2	
3.1.	Същност и видове функции на стоковите борси .			
3.2.	Основни направления на борсовата политика. Международна борсова търговия - същност, роля, значение.			

Тема 4. Управление на борсовата дейност		4	4	
6.1.	Организация на борсовата търговия. Управление на дейността на стоковите борси. Учредяване на стоковите борси.			
6.2.	Управление на борсовата дейност. Стратегии в борсовата търговия. Финансово осигуряване на борсовите сделки.			
6.3.	Елементи на борсова търговия – борсов кръг, клирингова къща, брокерска къща и котировъчен комитет.			
Тема 5. Механизъм на борсовата дейност		4		
4.1	Търговски договори – видове, анализ.		4	
4.2	Търговско представителство – същност, видове. Борсови посредници или оператори - същност, функции.			
4.3.	Информационно и техническо осигуряване за осъществяване на борсовата дейност.		2	
Тема 6. Борсови сделки и операции		6		
5.1.	Видове борсови сделки – същност, правила за осъществяване		2	
5.2.	Борсови операции – същност, изисквания, особености		2	
5.3.	Технология на борсовата сделка.		2	
Тема 7. Управление на борсовата дейност		6		
7.1.	Реални борсови сделки с незабавно изпълнение. Видове Спот сделки.		2	
7.2.	Форуюърдни сделки - същност, характеристика, специфични особености.		2	
7.3.	Фючърсни сделки - същност, характеристика, начини за осъществяване.		2	
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой в сем.	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Казуси, задачи	1	20
1.2.	Тест с открити и закрити въпроси	1	20
1.3.	Курсова работа по зададена тема	1	35
Общо за семестриален контрол:		3	75
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит	1	45
Общо за сесиен контрол:		1	45
Общо за всички форми на контрол:		4	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Ковачева, В. Организиран пазар и борсова търговия, Тракия-М, С, 2005.
2. Станимирова М., Д. Киречев, Организиран пазар. Електронен учебник за дистанционно обучение, В, 2013.
3. Недев,Т., Базови стратегии с опции и фючърси, ISBN: 978-954-644-589-6, Издател: ИК – УНСС,03.06.2014 г.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Закон за стоковите борси и тържищата.
2. Минев, Св., Как да търгуваме на финансовите пазари,Сиела норма, С,2011.
3. Първанов, Х., С. Божилова. Борси и борсови операции. УИ Стопанство, С. 1999
4. Хаджиева, В. Структура на националния организиран пазар. Сп. Диалог, 3/2010
5. Симов В., Възраждане на стоковите борси в България. Софийска стокова борса – устройство и дейност, С., Информа, 3, 1992, 71 с.
6. Правилник на Софийска стокова борса.
7. Отчети годишни на Софийска стокова борса.